

METODIKA

**pro ochranu hospodářských zvířat
před útokem vlka**

Technické podmínky

Vypracovali: Ing. František Frola

2025

Vydal: EKOPLANT, s.r.o.

OBSAH

1.	Úvod	2
2.	Vymezení pojmů	2
3.	Zapachování oblasti pomocí pachového ohradníku	3
	3.1 Materiálové vybavení	3
	3.2 Postup aplikace koncentráту pachové látky	3
4.	Ochranné pomůcky	3
5.	Zdroje	4

1. ÚVOD

Se zvyšujícími se počty vlků (vlk obecný *Canis lupus L.*) v české a evropské krajině přibývá i jejich útoků na stáda ovcí, koz a skotu. Jsou zaznamenány i útoky na člověka. Tato Metodika předkládá postup instalace pachové ochrany proti vlkům, aby se zabránilo škodám na majetku chovatelů těchto zvířat. Speciálně vyvinuté pachové zradidlo **PACHO-LEK® VLK** je vhodné pro ochranu pastvin, kde se tato hospodářská zvířata volně pohybují. Pachový ohradník **šelmy vnímají jako nebezpečný pach a vstup do těchto oblastí je zrazuje**. Tato metoda může být použita v kombinaci s ostatními doporučenými způsoby ochrany stád ve smyslu Standardu AOP – speciální druhová ochrana – opatření, SPPK E 02 006-2021 z 13. 01. 2021 Zákon č. 449/2001 Sb., ve znění zákona č. 277/2019 Sb. o myslivosti v platném znění stanoví zákonnou povinnost zabránit škodám, i od chráněného živočicha, i když stát vyplácí způsobené škody chovatelům. Především výrazně omezit útoky vlků na stáda v kombinaci všech doporučených postupů.

2. VYMEZENÍ POJMŮ

Biodegradabilní nosič pachové látky – je materiál speciálně vyvinutý pro injektáž pachové látky (patent EU a CZ), který má otevřené póry zabezpečující vysoký difuzní koeficient pachové látky, a tím zabezpečuje i maximální účinnost pachového ohradníku. Nosič je šetrný k životnímu prostředí ve smyslu zákona č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, na vzduchu za daných meteorologických podmínek teploty a vlhkosti je stabilní a neemituje cizorodé látky do životního prostředí (nedegraduje na dále nerozložitelné nebezpečné látky skupiny POPs (Stockholmská úmluva).

Koncentrát pachové látky PACHO-LEK® proti vlkům – obsahuje účinnou látku, která imituje pach predátora (člověka), čímž odpuzuje vlky ke vstupu ke stádům. Splňuje podmínky (§12) zákona č. 17/1992 Sb. o životním prostředí a zákona o biocidech č. 324/2016 Sb., je zařazen do seznamu biocidů viz Oznámení.

Aktivace – první injektáž koncentráту pachové látky do nosiče BIO10-PO v rámci instalace pachového ohradníku třemi vpichy do nosiče, každý po dobu 1 vteřiny. Umístění nosiče do kovového adaptéru (chrániče) a ten na stabilní podložku (např. kůl).

Oživení – následná injektáž koncentráту pachové látky do nosiče BIO10-PO v rozmezí 30 dnů od poslední injektáže koncentráту.

3. ZAPACHOVÁNÍ OBLASTI POMOCÍ PACHOVÉHO OHRADNÍKU

3.1 Materiálové vybavení

- **Kůly** – dřevěné, doporučené rozměry 1000 x 22 x 25 mm
- **Adaptéry** – o rozměrech 45 x 35 x 60 mm, pokud nejsou adaptéry k dispozici, může se nosič připevnit ke kůlu jiným způsobem, např. hřebíkem
- **Nosič BIO10-PO** – o rozměrech 57 x 45 x 36 mm, viz kapitola 2
- **Koncentrát pachové látky PACHOVÝ OHRADNÍK – VLK** – viz kapitola 2

3.2 Postup aplikace koncentráту pachové látky

- 1. Připevnění nosičů na ohrady, ploty** – pokud je pozemek oplocen, lze nosiče rozmístit pomocí vázacího drátku přímo na oplocení nebo připevnit na hlavní kůly ohrady.
Nosiče doporučujeme rozmístit v max. délce 10 m od sebe, ve výšce minimálně 70 cm nad zemí, aby bylo zapachování účinné. Do nosiče injektujeme koncentrát pachové látky ve 3 bodech po dobu 1 sekundy. Nosič je potřeba znovu oživit pachovou látkou 1x za měsíc s přihlédnutím k aktuálnímu období a teploty vzduchu.
- Nosiče lze také upevnit na elektrické ohrady, univerzální sítě a mobilní ploty. Postup rozmístění nosičů a oživení je stejný. Jde o kombinaci s doporučenými „pomůckami“ ze Standardu SPPK E 02 006-2021.
- 2. Pachový ohradník na kůlech** – v případě, že pozemek nemá žádné oplocení, je třeba instalovat pachový ohradník pomocí kůlů s adaptéry. Kůly rozmístíme v max. délce 10 m od sebe kolem celého obvodu pozemku, který chceme ochránit. Nosič umístíme do adaptéru připevněného na dřevěném kůlu a injektujeme koncentrát pachové látky. Nosič je potřeba znovu oživit pachovou látkou 1x za měsíc. Pokud pasoucí se stáda migrují za pastvou, kůly přemísťujeme podle aktuální situace.
- Stejně postupujeme i při zapachování menší oblasti, např. vstupu před zemědělským či jiným stavením. Zde dodržujeme ochranou zónu od stavení 10 m. Kůly s nosiči rozmísťujeme a oživujeme stejně, viz Pachový ohradník na kůlech. Před vlky můžeme chránit i zvěř v prezimovacích či aklimatizačních obůrkách.

UPOZORNĚNÍ: V deštivém období může být snížen přenos pachů vzduchem, proto doporučujeme oživení pachového nosiče v kratších intervalech, např. po 14 dnech nebo i v průběhu deštivých srážek.

POZNÁMKA: Pro rozpoznání etologie útoku vlka na konkrétní stádo se doporučuje umístění fotopastí. Dokumenty mohou posloužit v případě jako důkaz pro řešení náhrady škod, pokud „zklamou“ všechna preventivní opatření.

TIP: Pro vyšší účinek ochrany hospodářských zvířat doporučujeme pachové ohradníky instalovat společně s elektrickými ohradníky a dalšími kombinovanými způsoby ze ST. E 02 006.

4. OCHRANNÉ POMŮCKY

- brýle nebo štít
- pracovní oděv
- gumové rukavice, nejlépe slabé laboratorní (chemické)
- pracovní obuv

5. ZDROJE

- zákon č. 449/2002 Sb., ve znění zákona č. 277/2019 Sb. o myslivosti, v platném znění
- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění
- zákon č. 185/2001 Sb., ve znění zákona č. 45/2019 Sb., o odpadech (účinnost od 1. 1. 2020), v platném znění
- zákon č. 324/2016 Sb., o biocidech, v platném znění
- bezpečnostní list podle Nařízení EP a Rady ES č. 1907/2006 ve znění Nařízení komise (EU) 2015/830 z 1. 9. 2018
- odborné zdroje a závěry provozních zkoušek, zemědělská praxe
- směrnice Rady Evropy „O ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin“ - novela čl. 12 - odchylka od ustanovení tohoto článku (1. 12. 2023)
- pro ochranu stád před predací je možné využívat všechny zákonné a doporučené postupy, používání přípravku PACHO-LEK® – vlk mezi ně patří ať samostatně nebo v kombinaci